

Zaključak godine 31.12.2022. godine.

Dopunjena verzija

Ovo je dopunjena verzija uputa, pa ako ste već pročitali prethodnu verziju, pročitatite samo izmjene i dopune izvršene u ovoj verziji, koje su označene zelenom bojom.

Novosti: U modulu EURO konverzija dodali smo dokument € - Nalog za plaćanje s kojim u knjizi za 2022. godinu možete raditi platne naloge u eurima za račune koji su izdani u kunama. Klikom na gumb 'URA' odaberite odgovarajući račun, a program će iznos u kunama automatski konvertirati u EUR.

Upute za zaključak godine

Dana 01.01.2023. službeno sredstvo plaćanja u Hrvatskoj prestaje biti hrvatska kuna, a umjesto nje počinje se koristiti euro. Za uspješan prelazak knjigovodstva sa kuna na euro, korisnicima programa Synesis dajemo sljedeće preporuke:

Uvijek koristite najnoviju verziju programa Synesis

Prije bilo kakvih aktivnost vezanih za konverziju u euro, preuzmite i instalirate najnoviju verziju programa Synesis!

Iako su moduli za konverziju objavljeni prije više od mjesec dana, svakodnevno se još razvijaju i dodaju nove mogućnosti, pa je uvijek dobra ideja koristiti najnoviju verziju programa. Također, prije samog zaključka godine, obavezno još jednom preuzmite najnoviju verziju programa, jer još u ovom trenutku sve potrebne operacije nisu ugrađene u program, ali će biti do kraja godine. Zato, **sve operacije vezane uz konverziju u euro radite s najnovijom verzijom programa.**

Poslovna godina

Prije zaključka godine, **provjerite je li u knjizi koju zaključujete u F3-Knjige, gumb Podaci o knjizi, ispravno podešena Poslovna godina na2022.** Ovo je vrlo važno za ispravnu konverziju, jer ako je u podacima o knjizi upisana pogrešna godina, konverzija neće biti dobro napravljena. Također, nakon izvršenog zaključka godine, u novoj knjizi još jednom provjerite da li je poslovna godina 2023, jer ako nije, učitavanje podataka iz prethodne godine neće konvertirati kune u euro. Za provjeru poslovne godine, odaberite F3:Knjige =>gumb 'Podaci o knjizi' => Poslovne godina.

Ažurnost je posebno važna ove godine

Budući da će u većini slučajeva zbog uvođenja eura zaključak godine morati biti napravljen odmah 01.01.2023. godine, nužno je na vrijeme pripremiti sve potrebne podatke, kako bi zaključak godine prošao bez problema. Odgađanje bilo koje aktivnosti 'za kasnije', dovesti će do značajno složenijeg postupka konverzije podataka.

Nove cijene roba/usluga za 2023. godinu

Da ne bi morali odmah nakon novogodišnje noći razmišljati o novim cijenama svojih proizvoda i usluga u eurima, u modulu *EURO konverzija* pripremili smo dokumente s kojima nove cijene roba/usluga možete preračunati u euro već danas, i čuvati ih spremne za zaključak godine. U tu svrhu proučite F1-Pomoć sljedećih dokumenata:

- Preračun cijena roba/usluga
- Preračun cijena A roba/usluga
- Preračun cijena B roba/usluga
- Preračun cijena C roba/usluga
- Preračun cijena D roba/usluga
- Nove cijene roba/usluga

Ovdje ćemo samo ukratko ponoviti osnovne značajke. Dakle, dokumenti koji u nazivu imaju 'Preračun cijena...', ne vrše nikakve izmjene u cijenama, nego služe samo za izračun i pripremu novih cijena. Nakon što sa ovim dokumentima izvršite preračun cijena u euro, dokumentom 'Nove cijene roba/usluga' učitajte sve preračunate cijene i spremite dokument. Dokument se može (i treba) spremi već i u knjizi za 2022. godinu, jer se njegov sadržaj automatski prenosi u 2023. godinu.

Nakon zaključka godine, u knjizi za 2023. godinu, učitajte prethodno spremljen dokument 'Nove cijene roba/usluga' i kliknite na gumb 'Ažuriraj promjene'. Program će izvršiti promjene cijena za sve artikle navedene u dokumentu.

Dakle, nove cijene trebate pripremiti već danas, a primijeniti ih tek u knjizi za 2023. godinu, nakon zaključka godine.

Nove cijene materijala

Korisnici koji imaju modul Materijalno i koji povremeno prodaju materijal, nove cijene materijala mogu pripremiti dokumentom *Preračun cijena materijala*. Detaljnije informacije pronaći ćete u F1-Pomoć ovog dokumenta. Postupak je sličan kao i kod promjene cijena roba/usluga. Napominjemo da se ovdje radi o **prodajnim cijenama materijala**, pa ih trebaju mijenjati samo oni korisnici koji prodaju materijal pa zato imaju upisane njegove prodajne cijene.

Nove cijene članarina/naknada

Korisnici koji imaju modul Članarine i naknade, nove cijene članarina trebaju pripremiti dokumentom *Preračun članarina/naknada*. Detaljnije informacije pronaći ćete u F1-Pomoć ovog dokumenta. Postupak je sličan kao i kod promjene cijena roba/usluga.

Podaci o radnicima i obračunu plaće

Korisnici modula Plaća, prilikom prelaska u 2023. godinu, podatke o radnicima i plaćama **preračunati će s dokumentom 'Konverzija podataka o plaći'**. Ovaj dokument **smije se koristiti tek nakon zaključka godine, u knjizi za 2023. godinu**. Prije učitavanja podataka u dokument, u parametre treba upisati nove vrijednosti u eurima, kako bi izračun ostalih podataka bio točan.

Dugotrajna imovina i sitni inventar

Korisnici modula Inventar svakako trebaju do 31.12.2022. godine **provesti sva knjiženja na dugotrajnoj imovini i sitnom inventaru, uključujući i obračun amortizacije za 2022. godinu**, kako bi podaci bili kompletni u trenutku zaključka godine.

Budući da su kartice dugotrajne imovine i sitnog inventara višegodišnje, prilikom zaključka godine u novu knjigu se prenose sve upisane stavke, (a ne samo početno stanje), pa stavke kojih u trenutku zaključka godine nema ne mogu biti ni prenešene. Zato je važno da prije zaključka godine provedete sva knjiženja, uključujući i obračun amortizacije.

Ukoliko ipak budete imali neproknjiženih stavki dugotrajne imovine u trenutku zaključka godine, preporučamo sljedeće:

1. Nakon zaključka godine, u knjizi za 2023. godinu **još nemojte aktivirati** dokument *€-konverzija inventara*.
2. Kad prikupite dokumentaciju, proknjižite novonabavljeni inventar dva puta: jednom u knjigu za 2022. godinu, a drugi puta u knjigu za 2023. godinu, sve u kunama u obje knjige
3. Ako neki inventar, osim nabave zahtijeva i druga knjiženja (npr. amortizaciju), napravite ih ručno, dokumentom *Knjiženje inventara*, također u kunama, dva puta, u knjigu za 2022. godinu i za 2023. godinu.
4. **Tek nakon što ste u kunama proknjižili sav novonabavljeni inventar** u obje knjige i napravili obračun amortizacije, u knjizi za 2023. godinu **aktivirajte dokument €-konverzija inventara**.

VAŽNO:

Konverzija podataka o inventaru na euro može se izvesti samo jednom (u knjizi za 2023. godinu). Nakon što je konverzija jednom napravljena, sva dodatna knjiženja u knjizi za 2023. godinu moraju biti napravljena u eurima.

Isto tako, sve dok nije napravljena konverzija podataka o inventaru u EUR, u knjizi za 2023. godinu nemojte knjižiti nove stavke za 2023. godinu u eurima. **Konverzija inventara u euro se može napraviti bilo kada tijekom 2023. godine, samo je važno da prije konverzije knjižite samo stavke za 2022. godinu u kunama, a nakon konverzije knjižite samo stavke za 2023. godinu u eurima.**

Alternativno naknadno knjiženje inventara (nakon zaključka godine)

Ukoliko nakon zaključka godine ne želite raditi knjiženja u modulu Inventar dva puta, onda preporučamo sljedeći redoslijed operacija:

- U knjizi za 2022.g., u modulu Inventar, proknjižite sve stavke nabave za koju ste zaprimili dokumentaciju prije zaključka godine.
- Napravite obračun amortizacije za dugotrajnu imovinu sa 31.12.2022. godine.
- Napravite zaključak godine
- Odmah nakon zaključka godine, u knjizi za 2023. godinu, dokumentom '€ - Konverzija inventara' napravite preračun svih prenešenih podataka iz prethodne godine u euro.
- Naknadno primljene račune za inventar iz 2022. godine proknjižite u knjizi za 2022. godinu samo u financijskom knjigovodstvu (na konto dugotrajne imovine u pripremi-u kunama), ali ne i u modul Inventar (ostavite ih 'čekati na kontu pripreme').
- U knjizi za 2023. g., naknadno primljene račune proknjižite u modulu Inventar s datumom 1.1.2023. godine, u eurima, da ih sa konta 'pripreme' prenesete na konta inventara.

Budući da za svu dugotrajnu imovinu koja je nabavljena nakon 01.12.2022, a prije 01.01.2023. godine, obračun amortizacije započinje tek 01.01.2023. godine, naknadno knjiženje inventara samo u knjizi za 2023. godinu neće utjecati na obračun amortizacije za 2022. godinu.

Korisnici obrtnici, koji nemaju financijsko knjigovodstvo, također mogu postupiti na isti način, tako što će naknadno zaprimljenu dokumentaciju knjižiti u inventar samo u knjigu za 2023. godinu, s datumom 01.01. 2023, u eurima.

Sitni inventar

Sve opisano za dugotrajnu imovinu odnosi se jednako i na sitni inventar.

Ulazni računi

Prije zaključka godine, potrebno je izvršiti sva knjiženja URA i IRA, posebno kod korisnika koji obračun PDV-a vrše po naplati računa. U trenutku zaključka godine, svi neplaćeni računi biti će prenešeni u knjigu sljedeće poslovne godine i automatski preračunati u EUR. Nakon izvršenog zaključka godine, naknadno knjiženi računi u knjizi za 2022. godinu više neće biti prenešeni niti preračunati u EUR u knjigu za 2023. godinu, nego će se u nju morati ručno dodavati.

Ovo, nažalost, neće biti moguće izbjeći, pa će **korisnici koji obračun PDV-a rade po naplati**, sve naknadno zaprimljene račune za 2022. godinu **morati proknjižiti dva puta**: jednom u kunama u knjigu za 2022. godinu, i jednom u eurima u knjigu za 2023. godinu.

Korisnici koji obračun PDV-a rade po izdavanju računa, naknadno primljene račune za 2022. godinu knjiže samo u knjigu za 2022. godinu, jer im u 2023. g. podaci o neplaćenim računima iz prethodne godine nisu potrebni za obračun PDV-a.

Izlazni računi

Ne treba posebno naglašavati da je preporučljivo da fakturirate sva svoja potraživanja prije 31.12.2022. Ipak, postoje poslovni procesi i obračuni koji se mogu utvrditi tek nakon 31.12, pa će kod nekih korisnika naknadno izdavanje računa

za 2022. godinu biti nužnost. Prema 'Smjernicama' za prelazak na euro, računi za 2022. godinu, koji se izdaju nakon 31.12.2022. godine trebaju biti napisani u valuti EUR, a knjiženi u kunama (??). Smatramo da je to nepotrebno kompliciranje postupka, pa pretpostavljamo da će mnogi korisnici, u dogovoru sa svojim kupcima, takve račune napraviti u kunama. Ipak, biti će i onih koji će htjeti (ili morati) postupiti prema smjernicama, pa smo za takve korisnike u modulu EURO konverzija dodali novi dokument *Račun EUR*.

Račun EUR

Račun EUR je dokument koji se može koristiti samo u knjizi za 2022. godinu, i može se izdati samo s datumom 31.12.2022. (prihvaća se i datum 30.12.2022). Stavke na računu upisuju se ručno, a prilikom odabira pojedinog artikla, program automatski preračunava njegovu kunsku cijenu u eure. Račun se automatski knjiži u financijsko knjigovodstvo, i u knjigu IRA modula PDV, sve u kunama.

Račun EUR je zasebni naplatni uređaj i ima svoj niz rednih brojeva. Račun se može poslati i na fiskalizaciju, a može se koristiti i kao e-račun. Ukoliko se ovim računom fakturira izlaz robe sa skladišta, potrebno je dodatno napraviti otpremnicu (u kunama) da bi se evidentirao izlaz sa skladišta.

Zaključak godine

Zaključak godine se radi kao i do sada, s time da vas ovaj puta program neće pitati da li da automatski učita početna stanja, jer će se **01.01.2023. godine početna stanja aktivirati isključivo ručno**. To se posebno odnosi na početna stanja modula Financijsko, Materijalno, Robno i Maloprodaja II.

Početna stanja 2023. godine

U knjizi za 2023. godinu, početna stanja će se pokretati ručno (svaki iz svojeg modula), a program će automatski preračunati sve stavke na EUR prema konverzijskom tečaju. Moguće je da zbog zaokruživanja iznosa pojedinih stavaka na dvije decimale, da ukupan iznos dugovne i potražne strane ne bude u ravnoteži kod financijskog knjigovodstva pa će biti potrebna ručna korekcija prije spremanja dokumenta.

Također, moguće je i da ukupan iznos početnih stanja roba i materijala ne bude 100% jednak početnom stanju u financijskom knjigovodstvu, pa će biti potrebne dodatna korektivna knjiženja radi usklađivanja ovih dokumenta. Korektivna knjiženja treba uvijek napraviti u financijskom knjigovodstvu. Preporučamo da korekcije knjiženja u financijskom knjigovodstvu ne radite na izvornom dokumentu Početno stanje, nego da za to napravite poseban dokument (također koristite dokument Početno stanje, ali s rednim brojem 2). Naime, nakon što jednom napravite završni račun za 2022. godinu, u knjizi za 2023. godinu morati ćete ponovo učitavati dokument Početno stanje, pa ćete pri tome izgubiti i već napravljene korekcije, ako one nisu spremljene kao zaseban dokument.

Detaljnije informacije o pojedinim postupcima mogu se pronaći u opisu pomoći (F1:pomoć) pojedinih dokumenata ovog modula.

REKAPITULACIJA AKTIVNOSTI:

Aktivnosti prije zaključka godine (u knjizi za 2022. godinu):

1. Preuzmite i instalirajte najnoviju verziju programa
2. Korisnici programa SynesisPOS, prije 01.01.2023. trebaju instalirati najnoviju verziju programa SynesisPOS.
3. Dokumentima iz modula EURO konverzija, pripremite nove cijene roba/usluga, materijala, članarina i naknada...,
4. Proknjižite sve zaprimljene ulazne i izlazne račune

5. Proknjižite svu dugotrajnu imovinu (za koju imate dokumentaciju) i sitni inventar
6. Napravite obračun amortizacije za dugotrajnu imovinu
7. Prije zaključka godine, još jednom preuzmite i instalirajte u tom trenutku najnoviju verziju programa
8. Prije pokretanja zaključka godine, provjerite da li je poslovna godina postavljena na 2022. godinu.

Aktivnosti nakon zaključka godine (u knjizi za 2023. godinu):

U knjizi za 2023. godinu, (koju ste dobili zaključkom godine), potrebno je izvršiti još slijedeće radnje:

1. Provjerite da li je nova poslovna godina postavljena na 2023. godinu.
2. Konvertirajte cijene roba/usluga, (u dokumentu 'Nove cijene roba/usluga', klikom na gumb 'Ažuriraj promjene')
3. Konvertirajte cijene članarina i naknada kao i cijene materijala, (klikom na gumb 'Ažuriraj promjene').
4. Tek nakon što ste proknjižili sve naknadno primjene račune za inventar, izvršite konverziju podataka o dugotrajnoj imovini (dokument '€ - Konverzija inventara')
5. Tek nakon što ste proknjižili sve naknadno primjene račune za sitni inventar, izvršite konverziju podataka o sitnom inventaru (dokument '€ - Konverzija sitnog inventara')
6. Izvršite konverziju podataka o plaći u EUR korištenjem dokumenta '€ - Konverzija podataka o plaći'.
7. Ručno aktivirajte početna stanja za robno-materijalno i financijsko knjigovodstvo pokretanjem odgovarajućih dokumenata. Svi dokumenti koji učitavaju početna stanja iz prethodne godine 'znaju' da sa 01.01.2023. godine moraju izvršiti preračun iz kuna u euro.
8. Korisnici modula Maloprodaja i Maloprodaja II, nakon što učitaju početna stanja i naprave promjenu cijena u cjeniku roba usluga, trebaju još pokrenuti dokument Promjena cijena (Maloprodaja II) ili Nivelacija cijena (Maloprodaja), i u njemu upisati datum 01.01.2023. i kliknuti na gumb 'Konverzija u EUR'. Program će učitati cijene i količine iz početnog stanja i usporediti ih sa cijenama u cjeniku roba i usluga, i ako postoje razlike, izračunati će potrebnu nivelaciju cijena. Naime, prilikom učitavanja početnog stanja, program učitava cijene koje su bile važeće na dan 31.12.2022. godine. Ako ste prilikom konverzije cijena u EUR vršili zaokruživanja i/ili ručne promjene cijena, tada cijene u cjeniku više ne odgovaraju cijenama koje su bile važeće prethodne godine, pa je za tu razliku nužno napraviti nivelaciju cijena.
9. Korisnici programa SynesisPOS, trebaju u programu SynesisPOS ponovo učitati podatke o robama iz programa Synesis (nakon što je u Synesisu napravljena konverzija cijena). Program SynesisPOS sam ne radi nikakvu konverziju cijena, nego se nove cijene uvijek učitavaju iz programa Synesis. Nakon otvaranje nove godine, SynesisPOS neće automatski prenijeti šifrnike artikala, pa izdavanje računa u SynesisPOSu neće biti moguće dok se ne učitaju nove cijene u eurima.
10. Prekontrolirajte usklađenost analitike i sintetike, i eventualne male razlike zbog zaokruživanja korigirajte na posebnoj temeljnici Početnog stanja u modulu Financijsko. To se posebno odnosi na neusklađenost konta sa:
 - Početnim stanjem materijala (modul Materijalno)
 - Početnim stanjem roba (modul Robno)
 - Početnim stanjem maloprodaje (modul Maloprodaja II)
 - Stanjem dugotrajne imovine
 - Stanjem sitnog inventara
11. Ako radite posebnu temeljnicu Početnog stanja, za knjiženje korekcija, privremeno isključite knjigu prethodne godine (F3->Knjige->Podaci o knjizi->Knjiga prethodne godine->'Ne'), kako vam program ne bi učitavao sve stavke automatski, već vam dopustio da ručno upisujete podatke u temeljnicu. Nakon što spremite ove korekcije, ponovo aktivirajte vezu s knjigom prethodne godine, jer će vam ona još trebati tijekom godine.
12. Korisnici koji obračun PDV-a rade po naplati, u modulu PDV trebaju ručno proknjižiti naknadno zaprimljene neplaćene račune iz prethodne godine (svi iznosi se knjiže u eurima).
13. Korisnici modula Povratna naknada, u parametrima trebaju promijeniti iznos jedinične povratne naknade.
14. Korisnici modula Recepcija i Knjiga gostiju u parametrima trebaju promijeniti iznos boravišne pristojbe u EUR

15. U drugim modulima također treba provjeriti da li su financijski parametri promijenjeni iz kuna u eure. Na primjer, u svim modulima za proizvodnju, potrebno je promijeniti parametre vrijednosti indeksa rada, energije,... ako se koriste u obračunu.
16. Za provjeru svih parametara, u knjizi za 2023. godinu ispišite parametre korištenjem F3:Knjige=>Podaci o knjizi=>F7:Ispis parametara
17. Na kraju, provjerite da li još stignete na novogodišnju zabavu 😊.

Sretno !

Vaša Pupilla

P.S.

Ako ste nesigurni u postupke prilikom zaključka godine, slobodno testirajte ponašanje programa. Zaključak godine ništa ne 'zaključuje', nego samo generira novu knjigu za sljedeću poslovnu godinu, pa na istoj knjizi zaključak godine možete napraviti koliko god puta hoćete. Dakle, još danas napravite zaključak godine, novu knjigu za 2023. godinu nazovite npr. 'Test knjiga 2023', pa na njoj odradite sve korake koje ćete morati napraviti prilikom pravog zaključka godine. Kasnije, kad vam više ne bude potrebna, obrišite test knjigu i to je to. I za kraj, najvažnije, prije testiranja, svakako instalirajte najnoviju verziju programa.